ΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ 30)11)1935

Σιδηροδρομικώς

Καθ' έκάστην 6ην πρωϊνήν διά Ἠλείαν, Μεσσηνίαν, γραμμὴν Ἀθηνῶν, Ἀθήνας, Πειραιὰ, Βόρειον Ἑλλάδα, Νοτιοανατολικὴν Εὐρώπην, Νότιον Ἀμερικὴν, Μεσολόγγιον, Αἰτωλικὸν, Ἀγρίνιον. Ὁλλανδίαν, Γερμανίαν, Τεργέστην.

12ην μεσημβρινὴν διὰ Ναύπακτον, Καλάβρυτα, γραμμὴν Ἀθηνῶν, Ἄργους, Ναυπλίου, Τρίπολιν, Πειραιὰ, Ἀθήνας, Βόρειον Ἑλλάδα, Νοτιοανατολικὴν Εὐρώπην.

2αν μ. μ. διὰ Ἠλείαν, Μεσσηνίαν, Λακωνίαν, Βορειοδυτικὴν Ἑλλάδα καὶ Ἤπειρον.

Σιδηροδρομικὼς 7 1)2 μ. μ. διὰ Γαλλίαν, Ἀγγλίαν, Βόρειον Ἀμερικὴν.

Ἀεροπορικὼς

Δι' ἀεροπορικὴν ἀλληλογραφίαν πληροφορίαι καθ' ἑκάστην καὶ κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας εἰς τὸ οἰκεῖον τμῆμα τοῦ Ταχυδρομείου.

Ἀτμοπλοϊκὼς

«Ναυσικὰ» 11 1)2 μ. μ. Κορινθιακὸν. «Πολικὸς» 7 1)2 μ. μ. Πειραιὰ (Ἀθήνας, Νήσους Αἰγαίου). «Φρίντων» 7 1)2 μ. μ. Κέρκυρα Ἀγ. Σαράντα Βρινδήσιον. «Ἠθάκη» Ἀγ. Εὐφημίαν Φισκάρδον Ληξούριον Ἀργοστόλιον Λευκάδα Πρέβεζα Πάργα Κέρκυρα Ἠγουμενίτσα Κόπραινα Ἀμφιλοχία.

Παραλαβὴ συστημένων διὰ τὸ μεσημβρινὸν κλείσιμον μέχρι τῆς 11 1)4 π. μ. καὶ διὰ τὸ ἑσπερινὸν μέχρι τῆς 6 1)4 μ. μ.

Αἱ κατὰ τὴν νύκτα ριπτόμεναι ἐπιστολαὶ καὶ μέχρι τῆς 5ης πρωϊνῆς διὰ τὰ ἀτμοπλοϊκὰ δρομολόγια καὶ ἑης διὰ τὰ σιδηροδρομικὰ, εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον τοῦ ταχυδρομείου ἀποστέλλωνται τὴν πρωϊνὴν ὥραν τους.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

Γ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ Α. Ε.

ΦΡΙΝΤΩΝ Κυριακὴν 4ην πρωϊνὴν διὰ Κέρκυραν, Ἀγίους Σαράντα, Βρινδήσιον.

ΙΘΑΚΗ Κυριακὴν 5ην πρωϊνὴν διὰ Ἀγίαν Εὐφημίαν, Φισκάρδον, Λευκάδα Πρέβεζα Πάργα, Κέρκυρα Ζαγιάδα Ἠγουμενίτσα, Κόπραινα Ἀμφιλοχία.

ΠΕΤΡΟΣ Κυριακὴν 9ην ἑσπερινὴν διὰ Πειραιὰ.

ΠΟΛΙΚΟΣ Κυριακὴν 9ην ἑσπερινὴν διὰ Πειραιὰ.

ΗΠΕΙΡΟΣ Δευτέραν 9ην ἑσπερινὴν διὰ Πειραιὰ.

ΠΟΛΙΚΟΣ Τρίτην 5ην πρωϊνὴν Ζάκυνθον, Λιξούριον, Ἀργοστόλιον.

ΠΕΤΡΟΣ Τρίτην 5ην πρωϊνὴν διὰ Ἀστακὸν, Μύτικα, Κάλαμον, Ζαβέρδα Λευκάδα, Πρέβεζαν, Κόπραιναν, Ἀμφιλοχίαν.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ

Ἀγίου Ἀνδρέου 67 Τηλ. 24.60

ΚΟΖΟΥΛΙΤΣ ΛΑΪΝ

Ἀναχωρήσεις

ΔΙΑ ΝΕΑΝ ΥΟΡΚΗΝ

ΒΟΥΛΚΑΝΙΑ

ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ

ΤΗΝ 23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ἀφίξεις εἰς Νέαν Ὑόρκην

ΤΗΝ 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Δι' εἰσιτήρια καὶ πληροφορίας ἀποταθῆτωσαν εἰς τὰ Γραφεῖα κ.κ

Γ. ΜΟΡΦΥ & ΥΙΟΣ—ΗΡΟΩΝ & ΣΤΡΕΝΣ

Γενικοὶ Πράκτορες:

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ, Ναυαρίνου 1,

ΠΑΤΡΑΙ Ἀγ. Ἀνδρέου 45.

Καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα Ταξειδίων καὶ Μεταναστεύσεως

ΚΗΛΗ

Πάσης μορφῆς (Βόγκι-πέσιμο) τσιόσεις στομάχων, σπλάγχνων, νεφρῶν, ἐντέρων, μήτρας κ.λ.π. κ.λ.π.

ΘΕΡΑΠΕΥΟΝΤΑΙ ΑΣΦΑΛΩΣ

δι' ἐπιστημονικῆς ἐφαρμογῆς ἐλεατικῶν Κηλεπιδέσμων καὶ Ζωνῶν κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν κορυφαίων Γάλλων ἰατρῶν Leon Mounac-Lanad Banrer κατασκευαζομένων εἰς τὸ Ἐπιστημονικὸν Ἐργαστήριον τοῦ κ.

ΖΩΗ ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

67—Κανακάρη—67 ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

Σπεύσατε οἱ πάσχοντες ἐκ τῶν ἄνω παθήσεων.

ΝΕΑ ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ-ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΗ

Ο «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διδάκτορος τῆς Ἰατρικῆς, Σχολῆς τοῦ Monpellier. Πρώην ἐσωτερικοῦ Ἰατροῦ «interne»τῶν Πανεπιστημιακῶν Κλινικῶν τῶν νοσοκομείων Concepirra, Matseille. Ἐφαρμογὴ ἀκτίνων Ultra Violet. Διαθερμίας. Κυστεοσκοπήσεις

Ὁδὸς Τσαρτ'ζου (Παρὰ τὰ Ὑψηλ. Ἀρλωνία).

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

Πάτραι—Ἀθῆναι

Καθ' ἑκάστην τακτικὰ Ἀναχωρήσεις δι' Ἀθήνας ἐκ Πατρῶν ὥραν 7,00' πρωϊνὴν, ἐξ Ἀιγίου 6,37'. Ἀκράτας 9,38', Ξυλοκάστρου 10,40', Κορίνθου 12.27 ἀφίξις εἰς Ἀθήνας 15.ὥραν.38

Ἐπίσης δι' Ἀθήνας ἐκ Πατρῶν καὶ ὥραν 12.30' μ. μ., ἐξ Αἰγίου 13 44' Ἀκράτας 14,32' Ξυλοκάστρου 15.24', Κορίνθου 16.29' ἀφίξις εἰς Ἀθήνας 19.39' νυκτερινὴν.

Πάτραι—Ἀγρίνιον

Καθ' ἑκάστην τακτικὰ ἀναχωρήσεις ἀτμοπλοϊκῶς μέχρι Κρυονερίου καὶ ἐκεῖθεν σιδηροδρομικῶς δι' Ἀγρίνιον. Ἀναχώρησις 7. Μεσολογγίου 9.33', Αἰτωλικοῦ 9.56'. ἀφίξις εἰς Ἀγρίνιον 11.24' μ.

Πάτραι—Καλάμαι

Καθ' ἑκάστην τακτικαὶ ἀναχωρήσεις,διὰ Καλάμας ἐκ Πατρῶν καὶ ὥραν 6.25' πρωϊνὴν Ἀχαΐας 7,31' Λεχαινῶν 8.52', Γαστούνης 9,20', Ἀμαλιάδος 9.46', Πύργου 0,50. Κυπαρισσίας 12.35', ἀφίξις εἰς Καλάμας 15 40'.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. SUSAK

Νέα ταχεῖα ἑβδομαδιαία ἐπιβατικὴ γραμμὴ Πειραιῶς—Πατρῶν—Ἀδριατικῆς καὶ πανάπαλιν.

Τὸ Γιουγοσλαυικὸν ἀτμ.

SPLIT

ἀναχωρεῖ ἐκ Πατρῶν τὴν 3ην Δεκεμβρίου ἡμέραν ΤΡΙΤΗΝ καὶ ὥραν 6ην ἀπογευματινὴν κριβῶς διὰ ΤΕΡΓΕΣΤΗΝ μὲ προσεγγίσεις τῶν κυριωτέρων λιμένων Γιουγκοσλαυίας καὶ Ἀλβανίας.

Δεκτὰ ἐμπορεύματα καὶ ἐπιβάτας ὡς καὶ μεταφορτώσεις μέσω Τεργέστης διὰ Γερμανίαν, Αὐστρίαν Τσεχοσλοβακίαν καὶ Οὐγγαρίαν.

Ἀφιξῆς ἀτμ. εἰς Τεργέστην ἑκαστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ καὶ ὥραν 7ην πρωϊνὴν.

ΓΙΕΡΕΤΣΧΑΜΜΕΡ & ΣΠΑΣΙΤΣ

Ναυτικοὶ Πράκτορες

ΜΙΚΡΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Πωλεῖται οἰκία καινουργὴς ἐκ 3 δωματίων καὶ λοιπῶν χρειωδῶν λόγῳ ἀναχωρήσεως τοῦ ἰδιοκτήτου εἰς κεντρικὴν θέσιν ἀντὶ 65.000 δραχμῶν. Πληροφορίαι Σταθμὸς αὐτοκινήτων Σκαγιοπολείου οἰνοπωλεῖον Καλαπόδη.

Πωλεῖται ἐν Αἰγίῳ οἰκία εἰδικῶς γειος, πληνθίκτιστος μὲ οἰκόπεδον ἐκ 400 πήχεων περίπου, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σαραντάπορου πλησίον Δημοτ. Νοσοκομείου. Πληροφορίαι Παν. Παπαγιαννόπουλον ἢ Γαλάνην παντοπώλην.

Ζητεῖται οἰκία καινουργὴς πρὸς ἀγοράν, ἀξίας περὶ 600.000 δραχμῶν, μὲ εἰσόδημα καθαρὸν 7 ἐπὶ τῆς ο)ο. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

Πωλοῦνται αὐτοκίνητα παρὰ τὸν Σταθμὸν αὐτοκινήτων Διον. Ταβουλάρη Κολοκοτρώνη 34α, κλειστὰ (κουπὲ) καὶ ἀνοικτὰ εἰς τιμὴν εὐκαιρίας καὶ μὲ δόσεις. 5 καὶ 7 θέσεων.

Χιλιάδες ζεύγη ὑποδήματα ἀνδρικὰ ἀδιάβροχα, σεβρὰ εἰς τὰ νεώτερα σχέδια χειροποίητα μὲ τὰς καλλιτέρας τιμάς. Ἐκτελοῦνται παραγγελίαι, ἄνευ μέτρου, στὴ γωνία Ἑρμοῦ—Ἀγίου Ἀνδρέου.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΜΗΧΑΝΑΙ καινουργεῖς καὶ μεταχειρισμέναι εὐκαιρίας εἰς ἀρίστην κατάστασιν. Ἐλαιοποιεστήριον Ἰμαντοκίνητον καὶ ὑδραυλικὰ Διυλιστήρια ἐλαίου Τευτόνια, Τεχνικὸν Γραφεῖον Παναγιωτοπούλου, ὁδὸς Πουκεβίλ 11 (Πλατεῖα "Ὀλγας) τηλ. 6.73 Πάτραι.

Ἐνοικιάζεται δωμάτιον μεσημβρινὸν ἠλεκτροφώτιστον μετ' ἐπίπλων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βιλλελμεν 41, πλησίον νέου Ἀρσακείου.

Πωλεῖται οἰκία ἐκ 4 δωματίων μετὰ κουζίνας ἠλεκτρικοῦ ἠλιακοτοῦ, περιβολίου εἰς συμφέρουσαν τιμὴν. Τέρμα Ρούφου Πληροφορίαι : Λεωφόρος Γούναρη Καφενεῖον Κουκλάκης 178.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

ΑΡΤ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΑΤΡΟΥ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΥ - ΥΓΙΕΙΝΟΛΟΓΟΥ

Ἐπὶ διετῆν ἐκπαιδευθέντος εἰς Ἰνστιτοῦτον ΠΑΣΤΕΡ καὶ νοσοκομεῖα Παρισίων, καὶ Στρασβούργου. Τέως Βοηθοῦ κεντρικοῦ μικροβιολογικοῦ ἐργαστηρίου ὑπουργεῖου Ὑγιεινῆς, διευθυντοῦ ἐπὶ ἑκτεταμένῳ ἐργαστηρίῳ στρατιωτικῶν νοσοκομείων.

Ἐκτελοῦνται ἀναλύσεις: οὐρων, αἱματος, πυοῦλων, ἐκκριμάτων, γαστρικοῦ, ἐγκεφαλικοῦ ὑγροῦ, ἐξετάσεις μικροβιολογικαί, οὐρρολογικαί, παρασιτολογικαί, παντὸς εἴδους αἱματοκαλλιέργειαι, πατερδόλια, ἀναιδράσεις Wassermann, Weinderg, Widal κλπ. ἀναλύσεις γάλακτος

Ὁδὸς Πατρέως ἀριθ. 9

ΟΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ "ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ,,

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ - ΠΟΙΗΣΗ | ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΛΗΣ ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΓΚΕΛΑΡΗΣ | ΚΡΙΤΙΚΗ - ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΤΡΑΤΗΜΕΝΟΙ

[ΥΠΟ ΛΙΛΙΚΑΣ ΝΑΚΟΥ]

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

Ἐξαιρετικὰ περισμένα στάθηκαν πάντα τὰ πλαίσια ποὺ μέσα σ' αὐτὰ κινήθηκε τὸ νεοελληνικὸ μυθιστόρημα. Αὐτὸ δὲν ὀφείλεται μονάχα στὸ ἐντελῶς τυποποιημένο τῶν προτύπων, ποὺ προσέφερε στὴν Ἑλλήνα τεχνίτη τὸ καθυστερημένο ἐπίπεδο τῆς κοινων.κῆς μας ζωῆς. Ἀπὸ τὸν τελευταῖο αὐτὸν ἔλειπε τὸ πλατύτερο ἀντίκρυσμα τῆς ζωῆς, ἡ ἱκανότητα νὰ συλλάβει τὸν ἄνθρωπο σὰν ἕνα μέρο ἀξεχώριστο τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου μέσα στὸ ὁποῖο περικλείνεται ἡ δράση του. Καὶ ὅμως μονάχα μέσα ἀπ' τὶς πιὸ διαφορετικὲς ἐκδηλώσεις τῆς κοινωνικῆς δράσης τοῦ ἀτόμου εἶνε δυνατὸν νὰ ἀποκορυσταλλωθοῦν τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα ποὺ στὴ νέα τους σύνθεση θὰ ὁλοκληρώσουν τὴν προσωποκτόητα τοῦ ἥρωα. Παραγνωρίζοντας τὸ γεγονὸς αὐτὸ ὁ ἑλληνας τεχνίτης ἔβινε ἀναγκαστικὰ ἕναν ὁρίζοντα περιορισμένο στὴ δημιουργία του, πρᾶγμα ἐντελῶς ἀσυμβίβαστο μὲ τὴν εὐρύτητα ποὺ μ' αὐτὴν εἶναι συνυφασμένη αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ ἔννοια τοῦ μυθιστορήματος, καὶ ἐντελῶς μονόπλευρο χαραχτῆρα στοὺς τύπους του. Ἡ ἔλλειψη ζωντανῶν συγκρούσεων, ἡ ἐμφάνιση ἀνθρώπων ποὺ δὲν ἤταν παρὰ διαφορετικὲς ἐκδόσεις τοῦ ἰδίου προτύπου, τὸ ἐντελῶς ἐπιφανειακὸ τῆς συλλήψης του, κι' ἀκόμη ἡ προσπάθεια νὰ συγκυνήθεί ὁ ἀναγνώστης μὲ ἐντελῶς ἐξωτερικὰ καὶ τυχαῖα μέσα στάθηκαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν καὶ σήμερα τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς νεοελληνικῆς μυθιστοριογραφίας. Ἡ σχετικὴ πρόοδος ποὺ ἐμφανίστηκε τὰ τελευταῖα χρόνια, γεγονὸς παρήγορο ὥστόσο, περιρίστηκε κατὸ μεγαλέτερο βαθμὸ στὴν ἐξωτερικὴ μορφή, τὴ φόρμα, καὶ δὲν ἄγγισε καθόλου, ἡ σχεδὸν καθόλου, τὸ περιεχόμενο.

Ἀπὸ τὴν ἄποψη αὐτὴ τὸ τελευταῖο βιβλίο τῆς Λιλίκας Νάκου, οἱ «Παραστρατημένοι», θὰ μποροῦσε νὰ χαρακτηρισεῖ σὰν πραγματικὴ ἐπανάσταση. Εἶναι ἔνα πραγματικὸ μυθιστόρημα, τόσο γιὰ τὴν εὐρύτητα τῆς σύλληψής του, ὅσο καὶ γιὰ τὴν τεχνικὴ ἀριστότητά του. Ὁ κόσμος ποὺ δημιουργεῖ, δὲν ἔχει τίποτε τὸ κοινὸ μὲ τὶς τεχνικὲς συλλήψεις ποὺ μ' αὐτὲς μᾶς ἔχουν συγκρίσει οἱ νεοέλληνες συγγραφεῖς. Ὅλοι τὸ ὁ ἥρως ζοῦνε ὁ καθένας ξεχωριστὰ τὴ δικιά του ζωή. Ὁ καθένας τους εἶνε μιὰ προσωποκτόητα ἐντελῶς ἰδιαίτερη. Στὸ βιβλίο τῆς δεσποινίδος Νάκου δὲν ὑπάρχει ἥρωας, ὑπάρχουν ἥρωες. Γιατί καὶ τὰ πιὸ δευτερεύοντα πρόσωπα, κι' αὐτὰ ποὺ ἡ δράση τους εἶνε ἐντελῶς ἐπεισοδιακή, ὑψώνονται σὲ σύμβολα. Μπορεῖ νὰ ἀποτελεῖ κοινοτυπία, ἡ συχνὰ ἐπαναλαμβανόμενη φράση πὼς δὲν ὑπάρχει πιὸ πολυσύνθετο πιὸ «μυστηριακὸ» πρᾶμα ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ψυχή. Ἡ ἀξία τῆς ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ καταγνηθεῖ παρὰ ὅταν, ἀφίνοντας κανένας τὴν ἐπιφάνεια, ζητήσει νὰ πλησιάσει τὸ ἐσωτερικό της. Καὶ στὸν δρόμο αὐτὸν ὁδηγεῖ τὸν ἀναγνώστη ἡ Νάκου.

Ἡ πρώτη ἐντύπωση τοῦ ἀναγνώστη ἀπὸ τὸ διάβασμα τῶν «Παραστρατημένων» εἶνε ὅτι βρίσκεται μπροστὰ σ' ἕνα μεγάλο γκρίζο πίνακα, ποὺ δὲν διαθέτει καμμιὰ φωτεινὴ διέξοδο γιὰ τὴν ἀνάπαυση τοῦ ματιοῦ. Μέσα σ' αὐτὸν κινοῦνται τὰ πιὸ διαφορετικὰ πρόσωπα. Ὑπάρχουν ὅμως ἀπειροι συνδετικοὶ κρίκοι ἀνάμεσά τους, ποὺ μεταβάλλουν τὸ ἀγόμιο αὐτὸ σύναλο, σὲ μιὰ θαυμαστὴν ἑνότητα, καὶ πρὶν ἀπ' ὅλα ἡ καταθλιπτικὴ ἀτμόσφαιρα ποὺ εἶναι ὁμοχρωμιένοι ὅλοι νὰ κινηθοῦν. Τὸ γκρίζο φόντο τοῦ πίνακα βαρύνει ἀδυσώπητα πάνω τους. Κἀθε προσπάθειε γιὰ νὰ ξεφύγουν ἀπ' αὐτό, σ' ἕνα καὶ μόνο ἀποτέλεσμα ὁδηγεῖ : στὸ βιβτερο πέσιμό τους. Εἶναι αὐτὴ ἡ κεντρικὴ ἰδέα τῶν «Παραστρατημένων» ἀνάλυσμα πλατειᾶς φιλοσοφικῆς διάθεσης.

Δὲν ἔχει ὅμως τίποτα τὸ μεταφυσικὸ αὐτὴ ἡ ἀντίληψη. Ἀποτελεῖ ἁπλὴ γενίκευση τῆς πείρας, ποὺ ἡ γνώση τῆς ζωῆς προσέφερε στὴ δημιουργό. Τὰ ὁλικὰ ἐλάβρα ποὺ ξεκίνησε ἀποκλείσον τοὺς μεταφυσικοὺς δραματισμοὺς. Ἡ ἀνθρώπινη δυστυχία ἔχει τὶς ρίζες της ἐδῶ στὴ φτωχὴ ξερὴ Γῆ μας. Αὐτὴ δημιουργεῖ τὴν ἀποπνιχτικὴ ἀτμόσφαιρα ποὺ μέσα της κινοῦνται οἱ ἄνθρωποι, αὐτὴ τοὺς μεταβάλλει σὲ παραστρατημένους. Ὅταν μιὰ κοινωνικὴ μορφὴ ἀρχίζει νὰ περνάει στὸ στάδιο τῆς ἀποσύθεσης, κι' ὁ σύγχρονος πολιτισμὸς ἀποτελεῖ μιὰ κρυαγάζουσα ἀπόδειξη, οἱ συνέπειές της δὲ βαρύνουν μιὰ μονάχα τάξη ἀλλὰ ὁλόκληρο τὸ κοινωνικὸ σύνολο. Τὸ ἀδιέξοδο ποὺ δημιουργεῖται ζητᾶει νὰ συγρίβει κάθε δημιουργικὸ κίνημα. Τίποτα τὸ παράξενο λοιπὸν ἂν οἱ ἥρωες τῶν «Παραστρατημένων», ὄντας ὑποχρεωμένοι νὰ ζοῦν μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀτμόσφαιρα, νοιώθουν τὶς καταθλιπτικὲς τῆς συνέπειες. Φυσικὰ ὁ καθένας τους τὶς ἀντιλαμβάνεται μὲ διαφορετικὸ τρόπο καὶ σὲ ἐντελῶς διαφορετικὴ ἔπιπεδα. Στὸ δάθος ὅμως δὲν ὑποφέρουν τὸ ἴδιο, ὅλοι τους εἶναι θύματα.

Ἡ ἀνθρώπινη δυστυχία σ' ὅλες της τὶς μορφές, τὸ τραγικὸ δράμα τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης μ' ὅλες του τὶς λεπτομέρειες, νὰ τί εἶναι κεῖνο, ποὺ ἀποκορυφωτὸ ἀπὸ κάθε ἄλλο συγκεντρώνει τὴν προσοχὴ τῆς Λιλίκας Νάκου. Καὶ ἡ πιὸ ἀσήμαντη λεπτομέρεια τῆς καθημερινῆς ζωῆς ἀποτελεῖ γι' αὐτὴν ἀνεξανέτελγη πηγὴ τραγικότητας. Ἡ ἀγάπη: της γιὰ τὸν ἄνθρωπο τὴν δοηθᾶει νὰ τὸν παρακολουθήσει καὶ στὰ πιὸ χαμηλὰ σκαλοπάτια τῆς ἐξαθλίωσής του γιὰ ν' ἀναλύσει μέσα σ' αὐτὸν τὸν δόρκο κάτι τὸ καθαρό, τὸ ἀμόλυνο. γιὰ νὰ τὸ δρώσει σὲ σύμβολο. Μὲ τὴ συγκίνηση ὁ ἀναγνώστης τὴν παρακολουθεῖ σ' αὐτὲς τὶς περιπλανήσεις, τὶς ἐξαντλητικὲς πολλὲς φορές, μὰ ποὺ ὁσότσο θὰ καταλήξουν πάντα στὸ ν' ἀνεβάσουν στὴ συνειδηταή του τὴν ἀξία ποὺ διαθέτει ἡ ἀνθρώπινη ὑπαρξη, γιὰ τὸν κάνουν νὰ σκεφτεῖ πάνω στὸν τρόπο, ποὺ αὐτὴ σήμερα χαραγίζεται. Αὐτὸ ἀκριδῶς εἶνε κεῖνο ποὺ τὴν κάνει νὰ ζητήσει μιὰ διέξοδο, κάποιο φωτεινὸ σημεῖο μέσα στὸ σκοτεινὸ αὐτὸ πλαίσιο. Ἔχει γνωρίσει πολὺ τὸν ἄνθρωπο, τὸν ἔχει ἀγαπήσει τόσο, ὥστε νὰ μὴ μπορεῖ νὰ πιστέψει στὸ αἴφνιο τοῦ δράματός του. Τὴ διέξοδο ὅμως αὐτὴ περισσότερο τὴ δαισθάνεται καὶ λιγότερο τὴν καταλαβαίνει.

Ὁ μύθος, ποὺ γύρω του περιστρέφεται τὸ διδλίο, δὲν ἔχει τίποτε τὸ πρωτότυπο, τίποτε τὸ ἐντυπωσιακὸ αὐτὸ καθ' ἑαυτό. Μιὰ συνηθισμένη οἰκογενειακὴ τραγῳδία μὲ κεντρικὸν ἄξονα τὴν ἠρωϊδα τοῦ διδλίου. Κέντρο τῆς δράσης ἡ Ἀθήνα καὶ κατόπιν ἡ Γενεύη. Κι' δμως, πόση ζωὴ μέσα στὸ περιορισμένο αὐτὸ πλαίσιο. Τὸ δράμα τῆς ἡρωϊδας ξεταλίτεται μέσα σὲ ἀπειρες ἄλλων δραμάτων, ποὺ τὸ καθένα ἔχει τὸ δικό του ἐνδιαφέρον, χωρὶς αὐτὸ κατὰ τίποτα νὰ μειώνει τὴν ἀρχιτεκτονικὴ ἀξία τῆς σύνθεσης. Τὸ θέμα ξεταλίτεται μ' ἕναν τρόπο ἐντελῶς φυσικό, προσθέτοντας δλοένα καὶ περισσότερα χαραχτηριστικά, ξεδιπλώνοντας δλοένα καὶ νέες πλευρὲς τῶν κεντρικῶν προσώπων γιὰ νὰ κατορθωθεῖ ἡ τελικὴ ὁλοκλήρωση τῶν χαραχτήρων τους. Τόποι ἀπὸ τὴ Μητέρας, τοῦ Νίκου, ἡ τοῦ φυματικοῦ δτσκάλου, δὲν εἶναι θυησιγενῆ δημιουργήματα. Ἔχουν ἀρκετὴ ζωτικότητα γιὰ νὰ παλαιψουν νικηφόρα μὲ τὸ χρόνο. Ἡ παιδικὴ ζωὴ ζωγραφίζεται μ' ἕναν τρόπο ἐντελῶς νέο. Τίποτε ἀπ' τὴ γνωστὴ ἐξαθλιωση τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Ἡ σημερινὴ ζωὴ συντρίβει περισσότερο ἀπὸ κέθε ἄλλο τοὺς ἀδύναμους. Καὶ τί πιὸ ἀδύνατο δ-πάρχει ἀπ' τὸ παιδί; Οἱ σελίδες αὐτὲς εἶνε ἀπ' τὶς κρλλίτερες τοῦ διδλίου ποὺ τὸ ρεαλιστικὸ ἀντίκρυσμα τῆς ζωῆς δίνει μιὰ ξεχωριστὴ ζωντάνια, δσο κι' ἀν τὸ τελευταῖο αὐτὸ τὸ ἀδυνατίζει μιὰ κάποια φιλολογικότητα στὸ δρος.

Οἱ «Παραστρατημένοι» ἀποτελοῦν τὸ πρῶτο πραγματικὸ μυθιστόρημα, ποὺ γράφτηκε ἀπὸ ἕλληνα τεχνίτη. Γράφοντάς το ἡ Λιλίκα Νάκου, ἔτραχε σύγκριμα καὶ τὸ πρῶτο κεφάλαιο τῆς Ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ μυθιστορήματος.

Ὁ στίχος

Τὸ Φθινοωῶρι

Συγνέφιασε καὶ κόσμος κι' οὐρανὸς γλυκολάλια ἡ φύσις πλειὸ δὲν ψαλλει

ἔνας σκοπὸς διαβαίνει σιγανός, τὸ φθινοπῶρι, πένθιμο προβάλλει.

□

Τριζοδολᾶ ὁ γήϊνος βωμὸς ἀπ' τὴ παλιὰ ζωὴ ποὺ σαβανώνει, σὰν φύλλα τρέμει κάθε λογισμὸς σιγὰ ὅπου τὸ πρωτοβρῷχι λυώνει.

□

Μαύρη τὴ γῆ σκεπάζει συγνεφιά. δὲς τάνθη σου μαραίνονται 'κα-ἐνα καὶ πιὸ γοργὰ κάποια φτωχὴ ἀνοιξη διὰ κατάλειοτα ποὺ τάχε φυλαγμένα.

(1905) Ν. Γ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ

Θέάματα

ΙΝΤΕΑΛ. Παγηγυρικαὶ παραστάσεις σήμερον ἀπὸ τὰς 4 συνεχῶς ἡ ταινία τῆς ἀρίξεως καὶ ὑποδοχῆς τοῦ Βασιλέως στὰς Ἀθήνας. καὶ τὰ «Μαῦρα μάτια». Τὴν Κυριακὴν πρωὶ «Μιὰ Γυναῖκα ἐκλεῖσε ἕναν ἄνδρα» καὶ ἡ ταινία τοῦ Βασιλέως. Ἀπόγευματινὴ στὰς 4 μ. μ. 2 ἔργα. Ἐσπ. ὁρ. 20.

ΑΙΘΟΥΣΑ. Σήμερον «Ἡ τιμὴ τοῦ πλοιάρχου» καὶ τὸ Χειμερινὸν ἐνειρον» μὲ τὴν ταινίαν τοῦ Βασιλέως. Τὴν Κυριακὴν «Ὑπὸ τὸν ἥλιον τῆς Σαχάρας» καὶ ἡ «Τιμὴ τοῦ πλοιάρχου καὶ ἡ ταινία τοῦ Βασιλέως.

ΤΑΡΑΤΣΑ Σήμερον «Ἡ Δόναμις» καὶ «Φωνὴ στὸ σκοτάδι» καὶ τὴν Κυριακὴν ἀ 1η καὶ 2α ἐποχὴ τῶν Πειρατῶν τοῦ ἀέρος.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΤΟ ΕΡΕΙΠΙΟ...

Προχὲς κάποα. βουρκωμένα χαράματα, ξέσπασε ἀνεμπάντεχα μιὰ θύελλα. Ἔκανε τὸ κόσμο νὰ ξυπνήσει τρομαγμένο στὰ κρεβάτια του, κλοιόστηκε τὸ σύμπαν πλημμύρισαν οἱ δρόμοι κατρακυλῶντας τὰ νερὰ σ' ὀρμητικὸ ; χειμάρρους, μερικὲς συνοικίες μετεβλήθησαν σὲ πελώριες λιμνοθάλασσες· στέγες σπιτιῶν ἀνηρτήγησαν, ταμπλὰ μετεβλήθησαν σε μετέωρα. κάποιο περίπτερο ἀνηρπάγη ἀπὸ τὰ ριζά του καὶ ἔνα ἑκτρωμα δημοσίου οἰκήματος κάτω στὴ παραλία. στὴ μόστρα δηλαδὴ τῆς πόλεως. ἐ-πάθε τὴ χειρότερη ἀπ' ὅλες τὶς ζημιές.

Τὸ παλαιοντολογικὸ ὑπόστεγο του θερίστηκε κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὸν ἀγριο ταγρμή, πολὺ λες καὶ εἶχε συμμαχήσει μὲ τὴ πρόοδο. τοῦδωσε τὸ τελειωτικὸ κτύπημα γιὰ ν' ἀφήσει πλέον τὸ ἐρειπωμένο χαμόσπιτο... τοῦ σταδιοῦ σε τέτοια χαλιὰ, ὥστε νὰ μεταβληθῆ σὲ φτωχικὸ ἰκέτη μπροστὰ στὴ κλασσικὴ ἀδιαφορία ποὺ ἐν εἴδει χειμερίας νάρκης ἔχει ἐπιφυλάξει στοὺς ἀρμεδίους ἰδιοκτήτας του.

Δὲν μποροῦμε ὅμως νὰ ἐξηγήσουμε τὴ νοοτροπία αὐτὴ τῶν καιρικῆς ἐνεργείας. Χρώσταγε τίποτα ὁ ἀμοιρος σταδιόπ... πάσης ντροπῆς καὶ καταισχύνης ἐνεργεῖ τὴν ἐμφάνιση τῆς πολεως, νὰ πλήρωσῃ τόσο σκληρὰ στὸν ἄβουλο ὀπῆκοο τοῦ Αἴολου ; Μήπως θὰ γίνῃ τὸ πάθημά του ἀφορμὴ γιὰ τὴν καλλιτέρευση τῶν ὅρων τῆς ζωῆς του ; Τὸ πολὺ—πολὺ νὰ ὑψωθῆ κάτι πάλι τὸ πλαηὸ του ὑπόστεγο ὡς ἔμβλημα ἀνάγκης καὶ ν' ἀρχίσῃ πάλι ὁ ἤρεμος ρυθμὸς του. Αὐτὸ φυσικὰ θὰ εἶνε τὸ ἀπαντον τῆς καθε ἐνεργείας καὶ μιὰ ἀκόμη περιφρόνεση πρὸς τὴ κοινὴ ἀξίωση τῆς ἀναπροσαρμογῆς στὶς ἀπαιτήσεις τῆς προόδου.

Ἀλλοτε πάλι κάποια ἀεριφόρια πυρκαϊὰ ἔκανε στὸ ἴδιο μέρος τὴν ἐμφάνισή της. Βρέθηκε ὅμως ἀτυχὴ στὸ προοδευτικὸ τῆς ἔργο καὶ σὲ λίγο ἔσβυνε : μὲ οἰκτο γιὰ τὸ φτωχὸ ἐρείπιο ποὺ τὰ νερὰ τῆς ἀνυδρόσεως κυλοῦσαν σὰν δακρυα γόρω στοὺς μαύρισμένους τοίχους του.

Ἔτσι λοιπόν, κάθε φορ